

Z Zamkiem Cieszyn szlakiem nadolziańskiej moderny

Data publikacji: 5.03.2015 12:45

Zarówno mieszkańcy, jak i turyści odwiedzający nadolziański gród, gdy słyszą zabytki Cieszyna myślą o Rotundzie, Wieży Piastowskiej, zabytkowej starówce. Mało kto jednak zdaje sobie sprawę z rozsianych po nieco bardziej peryferyjnych częściach obu Cieszynów budowla modernistycznych. Podczas jednej z wycieczek zorganizowanych przez Zamek Cieszyn z okazji jubileuszu 10-lecia swego istnienia szlakiem cieszyńskiej moderny oprowadziła chętnych prof. Irma Kozina, historyk sztuki z Uniwersytetu Śląsk

□

Irma Kozina przyznała, że modernizmem interesuje się od dawna. Wyjaśniła też, że do tematu architektury modernistycznej podchodzi bardzo zasadniczo i za budowle modernistyczne uważa tylko te, które w całości wzniesione są w tym stylu. Przyznała, że wiele budynków, które w swej książce „Szlakiem cieszyńskiej moderny” opisał Przemysław Czernek ma wprawdzie modernistyczne elementy, jednak nie jest to czysty styl modernistyczny.

Historyk sztuki wyjaśniła, że na przełomie XIX i XX wieku falujące linie cechujące budynki secesyjne zamieniły się w proste, a ornament roślinny w geometryczny. Sporo modernistycznych budynków znajduje się w obecnym Czeskim Cieszynie, jako że ta peryferyjna niegdyś część miasta rozwijała się właśnie w okresie mody na modernizm. Dlatego też właśnie od Czeskiego Cieszyna rozpoczęła się wycieczka.

Pierwszy przystanek był tuż za mostem, przy kawiarni Avion. Budynek wprawdzie wzniesiono niedawno, jednak jest on wiernym odbudowaniem kawiarni, jaka istniała w tym miejscu przed wojną. Później przyszedł czas na omówienie kamienic przy ulicy Moskiewskiej, przy czeskocieszyńskim Rynku czy znajdującej się obok dworca kolejowego poczty. Z równą, jak o pocście fascynacją historyk sztuki mówiła o budynku gimnazjum przy ulicy Frydeckiej. Irma Kozina zaprowadziła też wycieczkę na czeskocieszyńskie osiedle ONV, gdzie zachowały się wspaniałe przykłady powojennej już modernistycznej architektury mieszkalnej.

We wschodniej, polskiej części miasta zwiedzanie zabytków modernistycznej architektury rozpoczęło już od rogu Alei Łyska ul. 3 Maja, by schodami przy pomniku Mieszka I dojść na ulicę Błogocką. – **Ulica ta jest szczególnie ważna dla cieszyńskiego modernizmu. Wiąże się to z objęciem w 1927 roku stanowiska wojewódzkiego konserwatora zabytków przez Tadeusza Dobrowolskiego, wielkiego miłośnika modernizmu. Właśnie tutaj, przy ulicy Błogockiej, stanęły nowe wille notabli** – wyjaśniła Irma Kozina.

(indi)

